

POSTANOWIENIE

Dnia 9 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski

w sprawie z odwołania M. R.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr [...] z 26 lipca 2019 r. w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy dotyczącej przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na jedno z piętnastu stanowisk sędziego Sądu Okręgowego w S., ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 283, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 9 grudnia 2020 r.,

1. oddała wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania,

2. odrzuca odwołanie.

UZASADNIENIE

Uchwałą nr [X.] z dnia 26 lipca 2019 r. w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na jedno z piętnastu stanowisk sędziego Sądu Okręgowego w S., ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 283, Krajowa Rada Sądownictwa (dalej: Rada lub KRS) na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2a w związku z art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. 2019, poz. 84 ze zm.; dalej: u.KRS), po rozpoznaniu wniosków M. R. – sędzi Sądu Rejonowego w S., Rada postanowiła ponownie rozpatrzyć sprawę rozstrzygniętą uchwałą nr [...] z dnia 13 grudnia 2018 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na czternaście z piętnastu stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w S.,

ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 283 w części dotyczącej zgłoszenia M. R. na wolne stanowisko sędziowskie.

Uchwała została doręczona Odwołującej się 26 września 2019 r.

Pismem z 28 stycznia 2020 r. M. R. wniosła o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania od powyższej uchwały oraz na podstawie art. 398¹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 1, 2 i 3 u.KRS wniosła odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr [X.] z dnia 26 lipca 2019 r. w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na jedno z piętnastu stanowisk sędziego Sądu Okręgowego w S., ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 283. Odwołująca się podniosła, że uchwała jest sprzeczna z prawem, o ile prowadzi do zniweczenia skutków uchwały KRS nr [Y.] z dnia 26 lipca 2019 r. i wniosła o jej uchylenie.

W uzasadnieniu wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania od powyższej uchwały Odwołująca się wskazała, że zapoznała się z kopią protokołu posiedzenia Rady dopiero w dniu 25 stycznia 2020 r., na skutek czego powzięła informację o przebiegu posiedzenia, na którym podjęto zaskarżoną uchwałę. Z protokołu wynika, że pierwotnie Rada podjęła uchwałę nr [Y.], którą następnie zdecydowała się zmienić na podstawie uchwały nr [Z.]. Odwołująca się podkreśliła, że doręczono jej wyłącznie uchwałę nr [X.], natomiast pozostałych uchwał nie otrzymała. Doręczona jej uchwała [X.] o ponownym rozpatrzeniu sprawy zakończonej uchwałą KRS nr [...] z 13 grudnia 2018 r. (z pominięciem doręczenia, czy chociażby informacji o dwóch poprzedzających ją uchwałach) jawiła się jako korzystana, brak było *gravamenu* do jej zaskarżenia. Dopiero w kontekście uchwał Krajowej Rady Sądownictwa nr [Y.] i [Z.], dotychczas nie doręczonych, uchwała nr [X.] okazała się negatywna w skutkach, gdyż prowadziła do ponownego rozpoznania sprawy w innym terminie. Decydujące znaczenie miała sekwencja zdarzeń następujących w trakcie odbywającego się w dniu 26 lipca 2019 r. posiedzenia plenarnego Krajowej Rady Sądownictwa. Uchwała z dnia 26 lipca 2019 r. nr [Y.] wydana między innymi w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy zakończonej uchwałą KRS nr [...] z 13 grudnia 2018 r. prowadziła do wznowienia postępowania i w rezultacie podjęcia decyzji o przedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej wniosku o powołanie kandydatki M. R. do pełnienia

urzędu w Sądzie Okręgowym w S.. Natomiast kolejna uchwała nr [X.] wydana tego samego dnia, w stosunkowo krótkim odstępie czasowym, pomimo treści zgodnej ze składanymi przez Odwołującą się wnioskami o ponowne rozpoznanie sprawy, po dokonaniu jej analizy w kontekście uchwał poprzedzających nr [Y.] i [Z.] okazała się dla niej niekorzystna. Odwołująca się podkreśliła, że ocena legalności uchwały nr [X.], bez doręczenia poprzedzających ją uchwał nr [Y.] i [Z.] była niemożliwa. Dopiero analiza protokołu pozwoliła jej ustalić sekwencję czasową i przyjęte oznaczenie numeryczne podejmowanych uchwał zapoznać się z ich treścią oraz ocenić skutki podjętych decyzji. Na etapie doręczenia uchwały nr [X.], jako jedynej spośród uchwał podjętych na posiedzeniu plenarnym w dniu 26 lipca 2019 r., bez jakiegokolwiek wzmianki w uzasadnieniu o przebiegu obrad KRS w przedmiotowym zakresie i ponownym głosowaniu, uniemożliwiało ocenę podjętej uchwały, tym bardziej, że sama jej treść jest zgodna ze składanymi wnioskami.

Krajowa Rada Sądownictwa, w odpowiedzi na powyższe odwołanie, wniosła o nieuwzględnienie wniosku o przywrócenie terminu do odwołania oraz odrzucenie odwołania w całości jako niedopuszczalnego z mocy prawa. W ocenie KRS wniosek o przywrócenie terminu do złożenia odwołania od uchwały nr [X.] Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 26 lipca 2019 r. nie zasługuje na uwzględnienie. Rada podkreśliła, że Odwołująca się jako sędzia powinna przykładac szczególną wagę do zachowania terminów procesowych. W ocenie Rady Odwołująca się nie wykazała ani nie powołała się na wystąpienie niezależnej od niej przeszkody uniemożliwiającej zapoznanie się z protokołami z posiedzenia Rady w dniu 26 lipca 2019 r. i wniesienie odwołania w terminie, tym samym nie wykazała zasadności wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania.

Odnosząc się natomiast do odwołania Pani M. R. i powołanego w nim zarzutu, tj. że uchwała Krajowej Rady Sądownictwa nr [X.] jest sprzeczna z prawem i prowadzi do zniweczenia skutków uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr [Y.] z dnia 26 lipca 2019 r. Rada stoi na stanowisku, że uchwała nr [X.] niweczy skutki prawne uchwały nr [Y.] albowiem uchwała nr [Y.] nie istnieje w obrocie prawnym a głosowanie nad jej podjęciem zostało powtórzone decyzją Krajowej Rady Sądownictwa w trybie art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. 2019, poz. 84 ze zm.) - o czym świadczy zarówno

zapis transmisji (dostępny na stronie KRS), jak i protokół posiedzenia plenarnego Krajowej Rady Sądownictwa nr 11/2019 (pkt. 12.18).

Uchwała nr [X.] została podjęta w związku z uprzednim powtórzeniem głosowania, które pierwotnie prowadziło do podjęcia uchwały nr [Y.]. Uchwała nr [Y.] nigdy nie weszła do obrotu prawnego, albowiem instytucja powtórzenia głosowania (na tym samym posiedzeniu), jest przewidzianym przez ustawę o Krajowej Radzie Sądownictwa instrumentem służącym uchyleniu skutków czynności podjętych z naruszeniem procedury. Powtórzenie głosowania zawsze następuje wyłącznie w okresie, w którym uchwała nie wywołuje żadnych skutków prawnych, tj. przed jej sporządzeniem na piśmie i doręczeniem uczestnikowi postępowania. Do powtórzenia głosowania dochodzi jednak wyłącznie na podstawie decyzji Rady, podejmowanej w odrębnym głosowaniu. Oznacza to, że to nie uchwała nr [X.] doprowadziła do powtórzenia głosowania nad sprawą odwołującej się. Zarzuty odwołania i przedmiot zaskarżenia dotyczą zatem różnych czynności Rady.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania nie zasługuje na uwzględnienie, a w konsekwencji odwołanie podlega odrzuceniu, jako wniesione po upływie terminu.

Zgodnie z art. 168 § 1 k.p.c. jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu. Stosownie do treści art. 169 § 1-3 k.p.c. pismo z wnioskiem o przywrócenie terminu wnosi się do sądu, w którym czynność miała być dokonana, w ciągu tygodnia od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu. W piśmie tym należy uprawdopodobnić okoliczności uzasadniające wniosek. Równocześnie z wnioskiem strona powinna dokonać czynności procesowej.

Przesłanką przywrócenia terminu jest brak winy wnioskodawcy w jego uchybieniu, o czym świadczą okoliczności takie jak: choroba strony lub jej przedstawiciela, która uniemożliwiła dokonanie stosownej czynności nie tylko osobiście, ale i przy pomocy innych osób, klęska żywiołowa, katastrofa, udzielenie mylnej informacji przez pracownika sądu (postanowienie Sądu Najwyższego

z 24 listopada 2009 r., V CZ 57/09). Uchybienia strony noszące znamiona winy w jakiegokolwiek jej postaci, także winy polegającej na niedbalstwie, uniemożliwiają przywrócenie przez sąd uchybionego terminu (postanowienie Sądu Najwyższego z 29 października 1998 r., I CKN 556/98). Odwołująca się, nie zapoznając się z przebiegiem posiedzenia Rady, które były dostępne zarówno drogą elektroniczną (w formie zapisu audiowizualnego na stornie internetowej Rady) jak i papierowej w siedzibie Rady, o doręczenie których Odwołująca mogła wnioskować niezwłocznie po doręczeniu jej odpisu zaskarżonej uchwały, nie dochowała należytej staranności odstępując od tych czynności i opierając się wyłącznie na treści doręzonego odpisu uchwały, który w jej przekonaniu był wystarczający do uznania, że Odwołująca nie posiada interesu prawnego w jej zaskarżeniu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 sierpnia 2008 r., I UZ 12/08, OSNP 2010, nr 1-2, poz. 26).

W orzecznictwie słusznie wskazuje się, że warunkiem uwzględnienia wniosku o przywrócenie terminu dokonania czynności procesowej jest wykazanie przez stronę, że pomimo całej swej staranności nie mogła czynności dokonać w terminie, a więc że zachodziła niezależna od niej przeszkoda. Inaczej rzecz ujmując, przy tej ocenie należy brać pod rozwagę nie tylko okoliczności, które uniemożliwiły stronie dokonanie tej czynności w terminie, lecz także okoliczności świadczące o podjęciu lub niepodjęciu przez stronę działań mających na celu zabezpieczenie się w dotrzymaniu terminu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 stycznia 2012 r., II UZ 50/11). W okolicznościach niniejszej sprawy nie ulega wątpliwości, że Odwołująca się nie dochowała należytej staranności w zabezpieczeniu swoich interesów, a podniesione przez nią okoliczności uzyskania kopii protokołu posiedzenia Krajowej Rady Sądownictwa z 26 lipca 2019 r. w przedmiocie rozpoznania wniosków Odwołującej się wskazują jednoznacznie, że Odwołująca się podjęła działania zmierzające do weryfikacji zgodności z prawem uchwały KRS nr [X.] z 26 lipca 2019 r. dopiero po doręczeniu jej uchwały nr [.....] z 12 grudnia 2019 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na jedno z piętnastu stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w S., ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 283.

Uchwała KRS nr [X.] z 26 lipca 2019 r. została doręczona Odwołującej się 26 września 2019 r. wraz z pouczeniem o sposobie i terminie jej zaskarżenia. Jak słusznie zauważyła Rada w odpowiedzi na odwołanie, przy ocenie braku winy w niedochowaniu terminu procesowego bierze się pod uwagę miernik należytej staranności, jakiej można wymagać od człowieka przejawiającego dbałość o swe własne, życiowo ważne sprawy. Analizy tej dokonuje się przy tym w kontekście całokształtu okoliczności konkretnej sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z 14 grudnia 2017 r., I PZ 10/17). Odwołująca się przyznała, że treść uchwały była zgodna z jej wnioskiem i czyniła zadość jej interesowi prawnemu. W pismach: z 26 września 2019 r. (skierowanym do Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa) i z 1 października 2019 r. (skierowanym do Ministra Sprawiedliwości) Odwołująca się wyraziła opinię, że nie będzie skarżyć ww. uchwały. Wobec powyższego brak jest podstaw do stwierdzenia, że Odwołująca się mimo zachowania staranności nie mogła powziąć informacji o przebiegu posiedzenia KRS w dniu 26 lipca 2019 r., tym samym wnieść odwołanie od uchwały nr [X.] w przepisany terminie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 168 § 1 k.p.c. i art. 169 § 1 k.p.c. oddalił wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr [...] z 26 lipca 2019 r. jako niezasadny.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 u.KRS uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Odwołanie nie przysługuje w sprawach indywidualnych dotyczących powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego. Zgodnie natomiast z art. 44 ust. 2 u.KRS Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Przewodniczącego, w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia uchwały z uzasadnieniem.

Odwołująca się wniosła odwołanie od ww. uchwały 28 stycznia 2020 r., tj. po upływie ponad 4 miesięcy od doręczenia jej uchwały z uzasadnieniem.

Wobec powyższego Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS odwołanie M. R. od uchwały KRS nr [X.] z 26 lipca 2019 r., jako spóźnione, odrzucił.